

PSAL SE ROK 1968 - V.

Středa, 18. června 2008

Uš samotné dny před jednadvacátým srpnem byly takové jiné, než by měly být. První dny 68. roku. Něco viselo ve vzduchu. Z rádia bylo slyšet cosi, co jsem před tím nikdy v minulosti z rádia neslyšel. Úplně jiná politika a jasot davu. A také jiná kvalita vysílání. V prvních měsících a dnech to bylo nadšením z politiky našich tehdejších představitelů....

Ale vzápětí pak - obavy o osud pana Duběka, Svobody a dalších členů vlády, které si pozval na kobereček sám velký Brežněv. A proto jsme si předestali ištít zuby po vzoru Sovětského svazu, došlo k tomu, k němuž došlo. Nevím, nevím, kolik procent národa by šlo za nynějším předsedou vlády jako tehdy za Duběkem... Jedním uchem jsem sledoval Československý rozhlas, druhým jsem poslouchal morseovku na své, tehdejší, doma postavené radiostanici a pomalu otáčel ladícím knoflíkem. V tu dobu už se na Václaváku objevovaly tanky a Národní muzeum utrpělo první škody. Byl obsazen i rozhlas. Po kolikáté už? Ve zprávách hovořili i o prvních mrtvých z před protestujících Pražanů, prostě dále. Vešměl jsem si, že mnoho radioamatérů nás, tak i z ciziny, předestalo dodržovat povolovací podmínky (ve znění tehdejších podmínek mj. bylo nutné na biléře se nesmíme bavit o politice) a že se otevřeně baví by o politické situaci u nás a mnozí nám nabízeli pomoc i další předávání zpráv k známým adresátům. Vešměl jsem si také, že se vytváří jakási radiová síť, jako náhrada za mnohde již nefunkční telefonní spojení. To bylo skutečně obdivuhodné. Kdo to vešměl se zorganizoval nevím. Stejně to bylo s rozhlasem. Byl obsazen vojáky, ale předtím vysílal. Kvalita byla sice vešměl, ale to nebylo tehdy důležité. Důležitý byl obsah. Vysílalo se z různých míst, ta se postupně měnila a obsazených vysílačů se využívalo nedávno tak "potřebných" a aktivních rušáků, které se postupně klí tak, aby byly nezávislé. Na poslechu to sice bylo znát, ale to nikomu nevadilo. Teprve se rozednívalo, když mě vzbudil zvonek u dveří. Rozespálý, po probdělé noci u radiostanice, jsem otevřel. Za dveřmi stáli dva pánové. Před očiima mi mávli jakýmsi odznakem, což jsem v rozespalosti vůbec nevnímal, ale vešměl jsem si, že pod rozepnutým sakem měli oba pouzdra s kvěrem. Hmmm. Nemám se přý zlobit, že mě takto "asně" budí, ale mají přý rozkaz předvést mě i s mojí radiostanicí do fabriky. Po chvíli nechápavých dotazů a následného vysvětlování jsem vešměl; zabalil, oni mi i pomohli ji naložit do auta a odjeli jsme do chemičky. Tam byl už i můj tehdejší šéf a sdělil mi, že se na tom usneslo v našem zasedání vedení podniku a ostatní složky, že jsem uvolněn z pracovního procesu komunikací úřadů, že mám uvolněnou kancelář, že si máme natáhnout anténu na administráku a že se tam bude stídat ve službách je s jedním kolegou, také radioamatérem. Jak jinak, že? A opěť jsem vykonával "bojovou službu" jako na vojnu. Na vojnu v Plzni jsem hlídal vzdušný prostor proti předpádnému leteckému agresorovi ze západu a po dvou letech jsem stál proti jinému agresorovi, tentokrát z východu. "To jsou ale paradoxy, pane Vaněk..." Pozadí to mělo takové, že náš tehdejší editel odmítl dát ruským a ostatním spojeneckým vojskům benzín a nepustil je do chemičky. (Později, v době tzv. normalizace, byl tento PAN editel ze své funkce odvolán. Škoda ho! To byl skutečný pan editel.) Odměnou měly být odpojené telefonní linky. A skutečně. Telefony byly z podniku ven hluché, včetně podnikového dálhopisu. A tak nám kluci radioamaterští ukažte, co umíte... Po letech jsme si opěť zahráli na vojáky. Služby vešměl; a Lidová milice chemičky. Ti staří fotí hlídali jednak nás, aby nás snad nikdo neukradl a další se stídali na každé směně, s rozkazem uštipnout anténu v předpádě, že by se vrátila Ruská a jiná vojska a násilím by se chtěla dostat do podniku. Asi po týdnu nás stídal je jeden kolega, proto že ve dvou lidech to bylo předtím úmorné. Dvanáct hodin služba, dvanáct hodin volno. Asi v polovině už se vešměl; vracelo do komunikačního normálu a pak už naše radioamatérská výpomoc nebyla nutná. Předjeli a odvysílali jsme vešměl; kila popsaných papírů. Vysílali jsme pod značkou kolektivní stanice a mj. nás na tom vešměl; předevážně ta technická stránka. S nějakým omezeným výkonem v rámci povolovacích podmínek jsme si nedělali žádné starosti a díky ideální vešměl; antény 40ti m nad zemí směř východ / západ jsme byli snad nejsilnější stanicí v Evropě. Tak takto jsem prožíval ty horké srpnové dny roku 1968. Skoro jako na vojnu. Kolik mi to tehdy vlastně bylo? Díky Lecithinu jsem to teprve spočítal: dvacet let... svobodný, bezdůvěrný...bezstarostný... prostě kluk s předsevzetím, že pokud máma funí, budu u ní... Středa